

Sygn. akt

III AUa 782/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Marta Pańczyk-Kujawska SSA Alicja Podczaska
	Protokolant	st.sekr.sądowy M. Piekielek

po rozpoznaniu w dniu **20 listopada 2013 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **S. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o wyrównanie emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału

w R.

od wyroku **Sądu Okręgowego w Przemyślu**

z dnia **12 czerwca 2013 r.** sygn. akt **III U 710/13**

z m i e n i a zaskarżony wyrok w ten sposób, że o d d a l a odwołanie.

Sygn. Akt III AUa 782/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 14 marca 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. - w sprawie S. J. - odmówił uchylenia decyzji z 12 października 2011r. w części, w jakiej decyzja ta zwiesza, na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r. Nr 291,

poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami), wypłatę emerytury za okres od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r.

W uzasadnieniu tak brzmiącej decyzji Zakład podał, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. został ogłoszony w Dzienniku Ustaw z 2012r. poz. 1285, w dniu 22 listopada 2012r. i począwszy od tego dnia utracił moc prawną art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS, w zakresie w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Przywołując fakt niewskazania przez Trybunał Konstytucyjny ani w wyroku, ani w jego uzasadnieniu innej daty utraty mocy prawnej wskazanych przepisów, organ rentowy stwierdził, że wyrok ten nie ma zastosowania do przypadającego przed dniem 22 listopada 2012r. okresu zawieszenia emerytury na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r.

S. J. odwołał się od powyższej decyzji do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu.

Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie przepisów postępowania tj. art. 151 § 1 pkt 1 ustawy kodeks postępowania administracyjnego, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie na skutek błędnego przyjęcia, że brak jest podstaw do uchylenia decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z 12 października 2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r., podczas gdy w sprawie zaistniały przesłanki do uchylenia decyzji we wskazanym zakresie.

W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uchylenie decyzji z 12 października 2011r. w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r.

W odpowiedzi na odwołanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o jego oddalenie z przyczyn wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Przemyślu po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 12 czerwca 2013r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy S. J. prawo do wyrównania emerytury za okres od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd Okręgowy ustalił, że S. J. urodzony (...) w dniu 31 października 2008r. wystąpił z wnioskiem o emeryturę, zaznaczając w nim, że nadal pozostaje w stosunku pracy. Decyzją z 26 listopada 2008r. organ rentowy przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od 30 października 2008r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego, zawieszając równocześnie jej wypłatę w związku z kontynuowaniem zatrudnienia. Poczynając od 1 marca 2009r. Zakład podjął wypłatę świadczenia, a decyzją z 12 października 2011r., z uwagi na pozostawanie wnioskodawcy w dalszym ciągu w stosunku pracy - wstrzymał wypłatę emerytury od 1 października 2011r., na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.

Nadto Sąd I instancji ustalił, że po rozpoznaniu wniosku S. J. z 28 listopada 2012r. organ rentowy podjął wypłatę świadczenia od 22 listopada 2012r.

Przy tak zebranych materiale dowodowym Sąd Okręgowy uznał odwołanie za uzasadnione.

Przywołując wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012r. i obszernie fragmenty jego uzasadnienia, Sąd I instancji stwierdził, że ubezpieczeni, którym emerytura była wypłacana pomimo kontynuowania zatrudnienia, gdyż od 9 stycznia 2009r. nie obowiązywały w tym zakresie żadne ograniczenia, w świetle orzeczenia Trybunału zachowali prawo do pobierania świadczenia.

W ocenie Sądu I instancji, skoro wstrzymanie wnioskodawcy wypłaty emerytury nastąpiło na podstawie przepisu, co do którego Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 13 listopada 2012r. sygn. Akt K 2/12 orzekł o jego niezgodności z

Konstytucją, to należało stwierdzić, że przepisu tego nie można stosować poczynając od daty jego uchwalenia. To zaś oznacza zdaniem Sądu Okręgowego, że wnioskodawca zachował prawo do wypłaty emerytury.

W podstawie prawnej wyroku Sąd powołał art. 477¹⁴ § 2 kpc.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego skierował do Sądu Apelacyjnego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R..

Zarzucając:

- naruszenie art. 190 Konstytucji poprzez przyjęcie, że orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. sygn. Akt K 2/12 ogłoszone w Dz. U w dniu 22 listopada 2012r. odnosi skutek prawny z mocą wsteczną i uzasadnia podjęcie wypłaty świadczenia za okres sprzed jego ogłoszenia – od dnia 1 października 2011r., pomimo, że orzeczenie to nie zawiera takiego stwierdzenia, a więc powinno mieć zastosowanie do sytuacji powstałych po jego publikacji, a w konsekwencji

- naruszenie art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami) w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania decyzji z dnia 19 września 2011r. poprzez przyjęcie, że pomimo iż organ rentowy działał wówczas zgodnie ze stanowionym prawem i trafnie uznał, że wypłata emerytury nie przysługuje wnioskodawczyni w związku z nierozwiązaniem stosunku pracy z pracodawcą, u którego była zatrudniona przed uzyskaniem emerytury – wypłata tego świadczenia przysługuje także za okres, w którym przepisy te obowiązywały w obrocie prawnym oraz

- naruszenie art. 316 § 1 kpc poprzez orzekanie o zasadności roszczenia według stanu istniejącego w dacie aktualnego wyrokowania, po orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r., a nie według daty wydania zaskarżonej decyzji -

organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Zakład podkreślił, że orzeczenie Trybunału zostało opublikowane 22 listopada 2012r., a Trybunał nie przewidział wstecznej daty jego obowiązywania, nie wypowiedział się w tym zakresie, mając – w świetle przepisów – możliwość rozstrzygnięcia tej kwestii, co oznacza – wobec brzmienia art. 190 Konstytucji RP – że orzeczenia w których wyraźnie nie określono wstecznego ich stosowania, mają charakter prospektywny, tj. wywołują skutki na przyszłość.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja organu rentowego, jakkolwiek z przyczyn innych niż wskazane w jej uzasadnieniu, zasługuje na uwzględnienie.

Poza sporem jest, że S. J. urodzony (...), prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym uzyskał decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z 26 listopada 2008r., od dnia ukończenia 60 lat życia. Świadczenie przyznane zostało w reżimie obowiązującego wówczas art. 103 ust. 2a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami), zgodnie z którym prawo do emerytury ulegało zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. W przypadku wnioskodawcy, który we wniosku o ustalenie prawa do świadczenia podał, że pozostaje w zatrudnieniu i nie zamierza rozwiązać stosunku pracy, oznaczało to zawieszenie wypłaty przyznanej mu emerytury, czemu organ rentowy dał wyraz w opisaney wyżej decyzji.

Równocześnie Zakład poinformował skarżącego, w jakich okolicznościach możliwe będzie podjęcie wypłaty świadczenia.

Z dniem 8 stycznia 2009r. art. 103 ust. 2a ustawy emerytalno - rentowej został uchylony ustawą z dnia 21 listopada 2008r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. Nr 228, poz. 1507), co umożliwiło ubezpieczonym uzyskiwanie prawa do świadczenia emerytalnego i jego pobierania bez konieczności rozwiązania stosunku pracy.

S. J. po uzyskaniu stosownej informacji od organu rentowego, wystąpił w marcu 2009r. o podjęcie wypłaty świadczenia i decyzją z 22 kwietnia 2009r. Zakład wznowił wypłatę emerytury, z równoczesnym jej zmniejszeniem o kwotę maksymalnego zmniejszenia z powodu osiągania przychodu powyżej 70% przeciętnego wynagrodzenia.

Po ustaleniu, że wnioskodawca kontynuuje zatrudnienie, decyzją z 12 października 2011r. organ rentowy wstrzymał wypłatę emerytury. W podstawie prawnej decyzji Zakład powołał art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726).

Decyzja ta, wobec niezaskarżenia, uprawomocniła się.

Stan prawny uległ częściowej zmianie z chwilą zajęcia stanowiska przez Trybunał Konstytucyjny, który wyrokiem z 13 listopada 2012r. sygn. Akt K2/12 orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010r, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji.

To zaś oznacza, jak wyjaśnił Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu orzeczenia, że spośród emerytów ci, którzy nabyli prawo do świadczenia i jego realizacji w określonym przedziale czasowym tj. od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r. nie podlegają rygorom wynikającym z art. 103a ustawy o emeryturach i rentach.

S. J., który prawo do emerytury nabył z dniem 30 października 2008r. niewątpliwie do kręgu osób wskazanych przez Trybunał Konstytucyjny nie należy.

Orzeczenie to bowiem wyraźnie zawęża krąg osób uprawnionych do pobierania emerytury, pomimo kontynuowania zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą do tych, które nabyły prawo do świadczenia w okresie, kiedy art. 103 ust. 2a utracił już moc obowiązującą, a więc od 8 stycznia 2009r. do 31 grudnia 2010r. tj. do wejścia w życie nowej regulacji, ponownie uzależniającej wypłatę świadczeń od uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą.

Przesądzenie o powyższym winno być odnieść skutek w postaci oddalenia odwołania skarżącego.

Odmienne w tej kwestii stanowisko Sądu I instancji nie zasługuje na akceptację, stąd też uwzględniając apelację organu rentowego należało orzec jak w sentencji stosownie do art. 385 kpc.

(...)

(...)